

Internt notat:

Oversikt over foredrag, befaringer og omtaler av restaureringsprosjektene i Hurdalselva og Gjødningelva.

Dato: 15.12.2025

Til: Hurdal Grunneierlag

Fra: Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo).

Kopi: Hurdal kommune.

Sak: Forespørsel om en oversikt over foredrag, befaringer og omtaler fra restaureringsprosjektene i Hurdalselva og Gjødningelva, arrangert av Huvo og/eller Hurdal kommune i perioden 2023-2025

1. Innledning/bakgrunn

Hurdal Grunneierlag har vært tiltakshaver for to store restaureringsprosjekter, hhv. i Hurdalselva og i Gjødningelva. Restaureringsprosjektene har vært ledd i et godt samarbeid med Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo), der særlig Hurdal kommune også har vært mye involvert. Formålet har vært å få elvene mest mulig tilbake mot naturtilstanden, slik at særlig fiskebestanden øker. Det er viktig både for livet elvene i seg selv, men også for storørrebestanden i Hurdalssjøen. For Huvo sin deltagelse i prosjektene har målsettingen vært at elvene skal bedre sine miljøkvaliteter fra det ble klassifisert ([lenke](#), [lenke](#)) til å være i «*Svært dårlig økologisk tilstand*» ([lenke](#), [lenke/lenke](#)), med fisk som kvalitetselement, og opp til miljømålet minst «*God økologisk tilstand*» fastsatt av Regjeringen 31.10.2022 ([lenke](#)). Dette gjelder følgende to vannforekomster i databasen Vann-Nett:

- 002-1568-R Høverelva-Hurdalselva ([lenke](#)), tiltak 5107-2484-M Hurdalselva-fysisk restaurering av elv-K-3242 ([lenke](#)).
- 002-317-R Gjødningelva ([lenke](#)), tiltak 5107-36-M Gjødningelva-habitattiltak storørrekruttering-K3242Ø ([lenke](#)).

2. Om Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma ([Huvo](#)) er et regionalt samarbeidsorgan som skal støtte implementeringen av EUs vanddirektiv/vannforskriften og være pådriver for at målene i vannforskriften nås. Det eies av 9 kommuner, deriblant Hurdal, og både regionale og nasjonale myndigheter deltar i Huvo. Organisering og prosess følger vannforskriftens krav, og vannregionmyndigheten for vannregion Glomma (Østfold fylkeskommune) styrer prosessen på regionalt nivå.

3. Innledende undersøkelse i 2023 - 2025

Hurdal Grunneierlag har deltatt i en arbeidsgruppe helt fra oppstarten i begge prosjektene. Gjennom det arbeidet ble følgende dokumenter/kunnskapsgrunnlag framskaffet, for å supplere det som allerede var innhentet (jf. kap. 7):

- ✓ Problemkartlegging og utredning av habitatforbedrende tiltak i Hurdalselva. Multiconsult 2021 ([lenke](#)).
- ✓ Restaureringsplan for Hurdalselva. Multiconsult og NaturRestaurering AS 2022 ([lenke](#)).
- ✓ Søk etter elvemusling (*Margaritifera margaritifera*) i Hurdalselva. 2023. Notat fra Huvo ([lenke](#)).
- ✓ Rapport om flytting av elvemusling i Gjødningelva i 2025 i forbindelse med restaurering av elva. Rapport fra Naturfaglige konsulenttjenester ([lenke](#)).
- ✓ Kartlegging av fiskestatus i Gjødningelva i Hurdal og tre bekker i Eidsvoll 2024. Rapport fra Huvo 2024 ([lenke](#)).

For tidligere kunnskapsgrunnlag, henvises det til kap. 7.

4. Avsluttende rapporter for restaureringsprosjektene

- Sluttrapport fra restaureringsprosjektet i Hurdalselva. Hurdal Grunneierlag og Huvo 1.12.2024 ([lenke](#)).
- Sluttrapport fra restaureringsprosjektet i Gjødingelva. Hurdal Grunneierlag og Huvo 3.11.2025 ([lenke](#)).

5. Foredrag, befaringer og omtaler fra restaureringsprosjektene

Oversikt over foredrag, befaringer og omtaler av restaureringsprosjektene i regi av Huvo og/eller Hurdal kommune i perioden 2022 til og med 2025. I tillegg til alle befaringene underveis lokalt, inkl. for å se hvordan tiltakene klarte seg etter uværet «Hans», den 7.8.2023.

Sted	Dato	Hvem	Tittel	Kilde/lenke
Eidsvoll Ullensaker Blad	24.2.22	Eidsvoll Ullensaker Blad	Kritisk for bestanden: – Dette er en alvorlig situasjon	https://www.eub.no/kritisk-for-bestanden-dette-er-en-alvorlig-situasjon/s/5-136-363394
Befaring av Hurdalselva samt Hurdalssjøen Hotell	16.6.23	Klima- og miljøavdelingen i Viken Fylkeskommune	Del av en fagdag for fylkeskommunen, arr. av Huvo	
Huvo sin hjemmeside	27.6.23	Huvo	Restaurering av Hurdalselva er satt i gang	Restaurering av Hurdalselva er satt i gang – Vannområdet Hurdalsvassdraget og Vorma
Hurdal kommune, Facebook	28.6.23	Hurdal kommune	Hurdalselva skal restaureres	https://www.facebook.com/Hurdalkommune/photos/hurdalselva-skal-restaureresopp-gjennom-tidene-har-det-v%C3%A6rt-gjennomf%C3%B8rt-ulike-fy/661157009385725/
Eidsvoll Ullensaker Blad. Digitalt og papir.	29.6.23 (og 1.7 i papir-avisa)	Eidsvoll Ullensaker Blad	Kjempesatsing skal gjøre elva til et fiske-eldorado: – Det er jo litt personlig interesse som ligger bak	https://www.eub.no/kjempesatsing-skal-gjore-elva-til-et-fiske-eldorado-det-er-jo-litt-personlig-interesse-som-ligger-bak/s/5-136-507270
Hurdal kommunes hjemmeside	14.7.23	Hurdal kommune	Oppstart restaurering av Hurdalselva	https://testweb.hurdal.kommune.no/aktuelt/hurdalselva-restaureres/
Eidsvoll Ullensaker Blad. Digitalt og papir.	31.8.23 (og 2.9. (avis))	Eidsvoll Ullensaker Blad	Ikke bare frykt og kaos: – Flommen kom på en måte ganske beleilig	https://www.eub.no/ikke-bare-frykt-og-kaos-flommen-kom-pa-en-mate-ganske-beleilig/s/5-136-525691
Inges café	2.11.23	Styret i Hurdal Grunneierlag	Orientering om restaureringsprosjektet i Hurdalselva	
Årsmøtet til Hurdal Grunneierlag	7.3.24	Hurdal Grunneierlag	Orientering om restaureringsprosjektet i Hurdalselva	
Befaring av Hurdalselva	2.7.24	Hafslund ECO og Glommens og Laagens Brugseierforening (GLB)	Huvo og Hurdal kommune arrangert befaring	
Nasjonal vannområde-samling, i Kristiansand	3.-5.9.24	Miljødirektoratet	Restaureringsprosjektet i Hurdalselva nevnt som et godt eksempel av fagdirektør (i Miljødirektoratets foredrag)	https://agderfk.no/aktuelt/vannhelter-pa-besok-i-kristiansand.64525.aspx
Befaring av Hurdalselva samt Hurdalssjøen Hotell	17.9.24	Bærum kommune, plan- og miljøavdelingen.	Del av en fagdag for kommunen, arr. av Huvo.	

Nasjonalt restaureringsseminar (i Sandnes)	23.10.24	Miljødirektoratet og Vannforeningen	Foredrag om Restaureringsprosjektet i Hurdalselva, presentert av NaturRestaurering AS	https://vannforeningen.no/wp-content/uploads/2024/11/H1-Hurdalselva-NY-Odin-Kirkemoen.pdf
Kommunal Rapport nr. 33	14.11.24	Kommunene i Norge	Om restaureringsprosjektet i Hurdalselva.	https://www.kommunalrapport.no/nyheter/gjorde-livet-lettere-for-orreten-fikk-faerre-flomskader-som-bonus/790601
Befaring langs elva samt Hurdal rådhus	30.4.25	Lier kommune, Statsforvalter, EcoDesign, Lierelvprosjektet	Restaureringsprosjektene i Hurdalselva og Gjødingelva	(Kun foredrag og befaring/drøftinger i felt).
Hurdal kommunes hjemmeside	3.6.25	Hurdal kommune	Restaurering av Gjødingelva. Elva skal tilbakeføres til naturtilstanden.	https://www.hurdal.kommune.no/aktuelt/restaurering-av-gjodingelva/
Hurdal kommune, Facebook	3.6.25	Hurdal kommune	Restaurering av Gjødingelva – Hurdal kommune	https://www.facebook.com/Hurdalkommune/posts/folk-og-anleggsmaskiner-vil-kunne-observeres-i-gj%C3%B8dingelva-fra-18-juni-arbeidet-/1137381751763246/
Huvo sin hjemmeside	18.6.25	Huvo	Restaurering av Gjødingelva er satt i gang	https://huvo.no/aktuelt/restaurering-av-gjodingelva-er-satt-i-gang/
Eidsvoll Ullensaker Blad. Digitalt og papir	3.8.25 (og 2.8. avis)	Eidsvoll Ullensaker Blad	Massivt løft ved Gjødingelva: – Håp om et mer livlig fiske	https://www.eub.no/massivt-loft-ved-gjodingelva-hap-om-et-mer-livlig-fiske/s/5-136-700859
Befaring langs elvene	8.8.25	Akershus fylkeskommune, adm. ansatte	Restaureringsprosjektene i Hurdalselva og Gjødingelva	(Kun foredrag og befaring/drøftinger i felt).
Vannportalen	27.8.25	Miljødirektoratet	Restaurering av Gjødingelva – viktig med lokalt engasjement	https://www.vannportalen.no/aktuelt/2025/restaurering-av-gjodingelva--viktig-med-lokalt-engasjement/
Klimacafé, Eidsvoll	17.9.25	Besteforeldrenes klimaaksjon	Info om bl.a. Hurdalselva og Gjødingelva ifm. vannforvaltingsarbeidet, av Huvo	(Kun foredrag).
Befaring langs elva samt Hurdal rådhus	23.9.25	Skred AS	Info om bl.a. Hurdalselva og Gjødingelva ifm. vannforvaltningsarbeidet, av Huvo og Hurdal kommune	(Kun foredrag og befaringer).
Miljødirektoratet	Tlf. intervju 29.8.25.	Miljødirektoratet	Hurdalselva inn i en eksempelsamling på gode restaureringsprosjekter	Ikke ferdig per desember 2025.
Befaring langs elva samt Hurdal rådhus mm.	23.10.25	Akershus fylkeskommune, fylkesordfører fylkesvaraordfører, flere gruppeledere m.fl.	Div. info om Hurdal, deriblant Hurdalselva og Gjødingelva. Fra Hurdal kommune (ved Steffen Hestnes).	https://www.hurdal.kommune.no/aktuelt/liten-kommune-store-resultater-fylkeskommunen-lot-seg-inspirere/

Huvo	Løpende	Styrings-gruppa, adm.prosjekt-gruppe, 3 faggrupper.	Løpende orienteringer der prosjektene i Hurdalselva og Gjødingelva inngår.	Tatt inn i møtene, Vannområdet Hurdalsvassdraget og Vorma
Huvo	Fore-spørsmål 10.12.25	Politisk Utvalg i Vannregion Glomma.	Orientering om restaurering av vann og vassdrag, inkl. Hurdalselva og Gjødingelva (av Huvo).	Glomma - Vannportalen . Blir i Jan./feb. 2026

Restaureringsprosjektet i Hurdalselva ble trukket fram som et godt eksempel av direktøren i Miljødirektoratet, Ellen Hambro, ved åpning av det nasjonale restaureringsseminaret i 2023. Med henvisning til EUB.

Hurdalsvassdraget 2023

Faksimile fra Eidsvoll Ullensaker Blad 2. september 2023

- Arbeidene som ble gjort i elva, bidro til at uværet gjorde mindre skade: økt kapasitet på vannvolumet, brekk og store steiner i elveløpet bremsede energien på vannet slik at det rant rolig uten erosjonsskader.
- Flommen hadde en positiv effekt på restaurerings-arbeidet: flomvannet skapte dypere kulper, og separerte og fordelte steiner og grus, slik at det nå blir bedre steder som gytefisker kan grave ned rogn.

Restaureringsprosjektet i Hurdalselva ble trukket fram som et godt eksempel av fagdirektør Anders Iversen i Miljødirektoratet på Nasjonal vannområdesamling, i Kristiansand 3. – 5. september 2024. Med henvisning til EUB.

6. Bilder fra restaureringsprosjektene

Bilde fra Hurdalselva før restaurering, da den så ut som ei «takrenne», uten kulper, djupål, gytegrus og annet som fisken trenger.

Bilde fra restaureringen av Hurdalselva.

Bilde fra Hurdalselva etter restaurering, der elva igjen har fått tilbake kulper, djupål, gytegrus, skjul og annen variasjon i elveløpet som fisken trenger.

Bilde fra Gjødingelva før restaurering, da den så ut som ei «takrenne», uten kulper, djupål, gytegrus og annet som fisken trenger.

Bilde fra restaureringen av Gjødingelva.

Bilde fra Gjødingelva etter restaureringen, der elva igjen har fått tilbake kulper, djupål, gytegrus, skjul, død/levende ved og annen variasjon i elveløpet som fisken trenger.

Flere bilder fra prosjektene kan ses/lastes ned her:

- ✓ Fra Hurdalselva ([lenke](#)).
- ✓ Gyting av storørret på nylaget gyteplass, video fra Knut Harald Bergem ([lenke](#)).
- ✓ Fra Gjødingelva ([lenke](#)).

7. Kilder/kunnskapsgrunnlag om Hurdalselva, Gjødingelva og strategier/mål for arbeidet

- Anon. 2022a. Regional plan for vannforvaltningen i Innlandet og Viken vannregion 2022-2027, inkl. tiltaksprogram. Viken fylkeskommune. Vannregionmyndigheten for vannregion Innlandet og Viken. 159 sider inkl. vedlegg. ([Lenke](#)). Godkjent av Klima- og miljødepartementet 31.10.2022 ([lenke](#)).
- Anon. 2022 b. Mer livskraftige vassdrag. Nasjonal strategi for restaurering av vassdrag 2021 – 2030. Direktoratgruppen for vannforvaltning, ledet av Miljødirektoratet. 37 sider.
- Anon. 2022. Mer livskraftige vassdrag. Nasjonal strategi for restaurering av vassdrag 2021-2030. Dokument utarbeidet med utgangspunkt i Restaureringsprosjektet under Direktoratgruppen for vannforvaltning, ledet av Miljødirektoratet. 37 sider ([lenke](#)). www.vannportalen.no
- Brabrand Å., S. J. Saltveit og P. Aas. 1990. En vurdering av storørretstammene i Hurdalssjøen og Vorma/Glomma i Akershus. LFI-UiO. 9 s. ([Lenke](#)).
- Brabrand, Å., Bremnes T., H. Pavels og S. J. Saltveit 2016. Tetthet av ungfisk i Hurdalselva, Gjødingelva og Hegga i Hurdal kommune i 1997-2015. UiO Naturhistorisk museum Rapport nr. 48. ([Lenke](#)).
- Direktoratgruppen for gjennomføringen av vannforskriften. 2018. Veileder 02:2018. Klassifisering av miljøtilstanden i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann innsjøer og elver. ([Lenke](#)).
- Dønnum B.O. 2004. Hurdalselva – tiltak i hovedelva ved elvemøtet med Steinsjøelva og i sidebekkene. NJFF-Akershus og Hurdal JFF. 31 sider. ([Lenke](#)).
- Brabrand, Å., Bremnes, T., Pavels, H. og Saltveit, S. J. 2023. Tetthet av ungfisk i Hurdalselva, Gjødingelva og Hegga i 1997-2022. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Rapport nr. 115, 38 s. ([Lenke](#)).
- Brabrand, Å., Museth, J., Dokk, J.G., Rustadbakken, A., Pavels, H. og Saltveit, S. J. 2017. Klassifisering av økologisk tilstand av Hurdalssjøen med fisk som kvalitetselement. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Rapport nr. 65, 61 s. ([lenke](#)).
- Høitomt, G. 2010. Søk etter elvemusling (Margaritifera margaritifera) i 2 vassdrag i Hurdal kommune. Akershus. Kistefoss Skogtjenester AS. https://www.huvo.no/filer/dokumenter/rapporter/eksterne/biologisk-mangfold/Kistefos_2010_Sok_etter_elvemusling_Hurdal.pdf
- Håll J. og B. Skjellbred. 2024. Tiltaksrettet vassdragsovervåking for Hurdalvassdraget/Vorma 2023. Rapport 7977-2024 fra NIVA. 68 sider + vedlegg. ([Lenke](#)).
- Kirkemoen O., S. Sørås, J. E. Colman, M. Kraabøl, L. Lillehammer og R. Duncumb. 2022. Restaureringsplan for Hurdalselva. NaturRestaurering AS og Multiconsult. Rapport nr. 2022.12.15. 60 sider + vedlegg. ([Lenke](#)).
- Lillehammer L. B, M.-P. Gosselin, M. Kraabøl, S. Sørås, S. M. Steinkjer og B.O. Dønnum 2022. Problemkartlegging og utredning av habitatforbedrende tiltak i Hurdalselva. Rapport fra Multiconsult 13.1.2022. 56 sider. ([Lenke](#)).
- Larsen M. 2018. Handlingsplan for elvemusling (Margaritifera margaritifera L.) 2019-2028. Miljødirektoratet rapport M-1107 2018. 61 sider + vedlegg. ([Lenke](#)).
- Gladsø J. A. , Ø. Fjeldseth, O. Hegge, F. Jørgensen A. Knapp, F. Kroglund, J. Museth, E. Ravneberg, F. E. Ødegård, B. K. Dervo. 2020. Forslag til strategi for bevaring og utvikling av bestandene av storørret. Rapport fra Miljødirektoratet M-M-1786. 50 sider.
- Museth, J., Dervo, B., Brabrand, Å., Heggnes, J., Karlsson, S. & Kraabøl, M. 2018. Storørret i Norge – definisjon, påvirkningsfaktorer og kunnskapsbehov. NINA Rapport 1498. Norsk institutt for naturforskning.
- Pedersen m.fl. 2017. Oversikt over de viktigste menneskeskapte barrierer og demninger i vassdragene innen Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma. Huvo-notat 2/2017. 150 s. ([Lenke](#))
- Pedersen m.fl. 2015, 2017, 2020, 2022 og 2024. Supplerende kartlegging av fiskestatus i bekker og mindre elver i Hurdalvassdraget/Vorma. (Lenker for: [2014](#), [2016](#), [2018/2019](#), [2021](#) og [2023](#). Gjelder de mindre bekkene til Hurdalssjøen). Supplerende elfiske i Hurdalselva i 2023 ([lenke](#)).
- Pedersen m.fl. 2023. Kartlegging av edelkreps (*Astacus astacus*) i Vannområdet Hurdalvassdraget/Vorma i 2023 (revidert i 2024). Huvo rapport 1/2023. 27 sider + vedlegg ([lenke](#)).

- Pulg U. m.fl. 2023. Tiltakshåndbok for bedre fysiske miljø. God praksis ved miljøforbedrende tiltak i elver og bekker. Laboratorium for ferskvannsekologi og innlandsfiske (LFI), Norwegian Research Centre (NORCE), Uni Research. LFI-rapport 470, M-2616. 276 sider. SSN 1892-8889 ([Lenke](#)).
- Sandaas K. & Enerud J. 2014. Utbredelse og bestandsstatus for elvemusling Margaritifera margaritifera i Oslo og Akershus 2014. Naturfaglige konsulenttenester. 22 sider. <https://www.huvo.no/filer/dokumenter/rapporter/eksterne/biologisk-mangfold/Naturfaglige-konsulenttenester-2014-Elvemusing-i-Akershus.pdf>
- Sandaas K. og J. Enerud 2010. Overvåking elvemusling i Oslo og Akershus fylker 2010. Rapport fra Naturfaglige konsulenttenester og Fisk- og miljøundersøkelse 30.10.2010. 21 sider ([lenke](#)).

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 00/47 76 00 93	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune		<i>Internett</i>
Teicalleen 31, 2030 Nannestad		www.huvo.no